

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2021 ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Γ' ΕΠΑ.Λ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

A1. α) Σε άρθρο που διάβασα το βασικό θέμα το οποίο ανέλυε ο αρθρογράφος αφορούσε τα αδιέξοδα και τις δυσκολίες των αθλητών που ασχολούνται με τον πρωταθλητισμό.

Παρουσίαζε μέσα από την προσωπική περίπτωση της Γιαπωνέζας τενίστριας Οσάκα τις επιπτώσεις στην ψυχική της υγεία εξαιτίας της πίεσης της κατάκτησης της κορυφής, η οποία προκύπτει από τη συμπεριφορά των μέσων και ταυτοχρόνως από τις εμπορευματοποιημένες πολιτικές των αθλητικών παραγόντων.

A1. β) Στις δύο τελευταίες παραγράφους ο αρθρογράφος προκειμένου να πείσει και να προβληματίσει τον αναγνώστη σχετικά με τα αδιέξοδα ενός επίδοξου αθλητή χρησιμοποιεί ως μέσα της επίκλησης στο συναίσθημα ρητορικά ερωτήματα («Τελικά μήπως, ... απάνθρωπη;») και ποιητική γλώσσα με τη χρήση μεταφοράς («σκοτεινές πλευρές του πρωταθλητισμού»)

2^η δραστηριότητα

A2. α) «ειδικούς»: Η χρήση των εισαγωγικών προσδίδει ειρωνεία, καθώς ο αρθρογράφος ειρωνεύεται την υποτιθέμενη παντογνωσία αυτοχρηζόμενων ειδικών στον αθλητικό χώρο.

«προϊόν»: Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για να δηλωθεί μεταφορά του όρου και ταυτόχρονα αποδοκιμασία της εμπορευματοποίησης των αθλητών.

A2. β) ««Παρ' όλα αυτά, αποσύρθηκε από το Ρολάν Γκαρός επικαλούμενη κατάθλιψη».

«Οι ιθύνοντες [...] απείλησαν [...] με αυστηρές ποινές [...]».

«[...] έχει ελάχιστο ατομικό χρόνο».

3^η δραστηριότητα

A3.

Κειμενικό είδος: Άρθρο σε νεανική ιστοσελίδα.

Γλωσσικές επιλογές – ύφος

- Ύφος πρέπει να είναι σοβαρό και σε σημεία οικείο.
- Πληροφοριακός χαρακτήρας
- Αναφορική και ποιητική λειτουργία της γλώσσας
- Εναλλαγή ενεργητικής-παθητικής σύνταξης
- Παρατακτική-υποτακτική σύνδεση προτάσεων
- Κατάλληλη και ορθή χρήση των σημείων στίξης

- Πρόσωπο: γ' ενικό-πληθυντικό, α' πληθυντικό

Τίτλος:

- Ευρηματικός
- Κατάλληλο ύφος
- Νοηματικά ενεργός

Ζητούμενα δύο

Τίτλος: Αγώνας... μετ' εμποδίων

Πρόλογος: Σε μια χρονιά μεγάλων αθλητικών διοργανώσεων εμφανίζεται εκ νέου στο προσκήνιο η αξία του υγιούς αθλητισμού σε αντιδιαστολή με την εξιδανικευμένη προβολή «υπεραθλητών» από τα μέσα. Ο αθλητής όμως τίθεται αντιμέτωπος με εμπόδια τα οποία καλείται να προσπεράσει συνδυάζοντας σωματικές, πνευματικές και ψυχικές δεξιότητες.

Κύριο θέμα: Ζητούμενο 1^ο (Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζει ένας αθλητής ή μία αθλήτρια;)

- Απαιτητικό πρόγραμμα που οδηγεί αναπόφευκτα σε σωματική καταπόνηση και κατ' επέκταση σε ενδεχόμενους τραυματισμούς που μπορούν να οδηγήσουν ακόμη και σε πρόωγη διακοπή της επαγγελματικής καριέρας.
- Η επιδίωξη του οικονομικού κέρδους έχει αλώσει και αλλοιώσει τα αθλητικά ιδεώδη, η διαφημιστική προβολή, τα παγκόσμια ρεκόρ -με όποιο κόστος ή τρόπο- (πχ. χρήση αναβολικών) και η εκμετάλλευση του αθλητή από φορείς και παράγοντες που στόχο έχουν μόνο το κέρδος.
- Ψυχολογική και πνευματική πίεση, συχνές απογοητεύσεις, βαθύ αίσθημα μοναξιάς που μπορούν να επιφέρουν έντονες ψυχικές ανισορροπίες και ασθένειες όπως η κατάθλιψη.
- Η δυσκολία ο αθλητής να διατηρήσει ενεργή μέσα του την ευγενή άμιλλα και την αξία του υγιούς συναγωνισμού σε έναν κόσμο αδυσώπητου ανταγωνισμού.

Ζητούμενο 2^ο (Ποια προσόντα θα πρέπει να διαθέτει ο αθλητής για να ξεπεράσει τις δυσκολίες που τίθενται στον δρόμο του και να πετύχει τους στόχους του;)

- Ο αθλητής να διαθέτει τα ψυχικά και πνευματικά χαρίσματα που θα του επιτρέψουν να αναγνωρίσει τους κινδύνους που ελλοχεύουν στον κακώς εννοούμενο αθλητισμό και τον παραγοντισμό. Σημαντική κρίνεται λοιπόν η κριτική ικανότητα και η πίστη στον εαυτό του.
- Πειθαρχία, περιορισμός του εγωισμού, υπομονή και επιμονή, στοχοπροσήλωση, σεβασμός στον εαυτό του και τον αντίπαλο χωρίς την ανάγκη χρήσης αθέμιτων μέσων. Αυτοπεποίθηση που δεν μετατρέπεται σε αλαζονεία. Σεβασμός στον κόπο και στην προσπάθεια του συναθλητή του, αφού γνωρίζει και ο ίδιος πόσο επίμοχθη είναι η διεκδίκηση της νίκης.
- Ισορροπία της αθλητικής του ζωής με όλες τις άλλες πτυχές, δραστηριότητες και συναναστροφές εκτός του αθλητικού χώρου.

Επίλογος: Συνοψίζοντας, η καλλιέργεια και η εδραίωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από την κατάλληλη πνευματική αγωγή,

ώστε να είναι εφικτή η έγκαιρη δημιουργία αντιστάσεων απέναντι στα κελεύσματα του - εύκολου- πλουτισμού και της διασημότητας.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B1. Το ποίημα αφηγείται την ιστορία του μοναχικού πρωταθλητή ο οποίος ξεδιπλώνει τις σκέψεις του, αποτυπώνοντας με ένταση και συναισθηματική φόρτιση όλες τις δυσκολίες σε σωματικό και ψυχολογικό επίπεδο που βιώνει λίγο πριν και κατά τη διάρκεια ενός ψυχοφθόρου αγώνα. Παράλληλα εντάσσει αυτούς τους προβληματισμούς και σε επίπεδο καθημερινής πάλης εντός και εκτός αγωνιστικών χώρων.

2^η δραστηριότητα

B2. α) Στο ποίημα ο εξομολογητικός τόνος από την πλευρά του ποιητικού υποκειμένου δίνεται με τη χρήση του α' ρηματικού προσώπου («Έτοιμος για να κόψω...», «Θέλω πολύ να νικήσω...»), με τη χρήση προσωπικών λέξεων και φράσεων που αποτυπώνουν σκέψεις και προβληματισμούς («οι δικαιολογίες μου», «είμαι μόνος») και με τη χρήση σχημάτων λόγων όπως η μεταφορά «να ξεχρεώσω τη ζωή μου».

B2. β) Στη δεύτερη στροφή εντοπίζεται στους τελευταίους τέσσερις στίχους ο αφηγηματικός τρόπος της περιγραφής («Οι κερκίδες πυκνοκατοικημένες... κυρίως με τους ηττημένους»). Αυτή η έντονη χρήση περιγραφικών στοιχείων αποτυπώνει με παραστατικότητα και ζωντάνια τη συναισθηματική πίεση που ασκούν εξωγενείς παράγοντες, όπως το αδηφάγο κοινό, που ζητάει να χορτάσει θέαμα χωρίς να υπολογίζει τον ψυχικό αντίκτυπο στον αθλητή και κυρίως στον ηττημένο, ο οποίος αναγκάζεται να διαχειριστεί ταυτόχρονα την ήττα του και την αποδοκιμασία από την κερκίδα.

3^η δραστηριότητα

B3. Το ποιητικό υποκείμενο στοχεύει στην εσωτερική «κάθαρση». Η στάση που αποφασίζει να υιοθετήσει αποπνέει αυτογνωσία και βαθιά αίσθηση της αυταξίας. Ενσωματώνει όλα τα ιδανικά που έπλασε το ολυμπιακό πνεύμα, ύστερα από εσωτερικό αγώνα χρόνων και μεγάλων απογοητεύσεων. Η στάση αυτή μόνο σεβασμό μπορεί να εμπνεύσει σε όλους εμάς τους αναγνώστες της γενιάς μας, ανεξάρτητα από τους στόχους και τις προσωπικές μας επιδιώξεις, καθώς συνιστά κατ' ουσίαν ένα μήνυμα γενικότερης στάσης ζωής και όχι μόνο αθλητικής επίδοσης. Πρέπει άλλωστε να πάψουμε να μεταθέτουμε διαρκώς τις ευθύνες και να αναλάβουμε το βάρος των ευθυνών που μας αναλογεί αντιμετωπίζοντας με ειλικρίνεια τον εαυτό μας μέσα από τη διαδικασία της ουσιαστικής ενδοσκόπησης. Μόνο τότε θα μπορέσει η γενιά μου να αντιμετωπίσει με σύνεση και ευθύνη τις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου, καθιστώντας δυνατό το «κόψιμο του νήματος» στους προσωπικούς μας στόχους. Επομένως, όπως και ο ήρωας έτσι κι εμείς ας αποβάλλουμε κάθε αλυσίδα που περιορίζει τις δυνατότητές μας και ας διεκδικήσουμε το μέλλον που μας αξίζει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: Τα θέματα κρίνονται απαιτητικά και οι μαθητές έπρεπε να εστιάσουν στην αξία του αθλητισμού και στους ενδεχόμενους κινδύνους του πρωταθλητισμού. Η 1^η δραστηριότητα απαιτούσε κατανόηση του νοηματικού κέντρου του κειμένου και των τρόπων και μέσων πειθούς. Η 2^η δραστηριότητα κινήθηκε στο πλαίσιο λεξιλογικών ασκήσεων, ενώ η 3^η δραστηριότητα απαιτούσε επικοινωνιακό πλαίσιο άρθρου και ανάλυση δύο ζητημάτων. Το λογοτεχνικό κείμενο (ποίημα) κρίνεται ιδιαίτερος απαιτητικό καθώς οι μαθητές όφειλαν να έχουν εξοικειωθεί με τη νεωτερική γραφή και οι ασκήσεις απαιτούσαν καλή γνώση των εκφραστικών μέσων και των αφηγηματικών τεχνικών. Η 3^η δραστηριότητα κινείται σε προσωπικές τεκμηριωμένες απόψεις σχετικά με τη στάση του ήρωα και το πώς αυτή κατορθώνει να εμπνεύσει τους νέους.

Τα θέματα ήταν εξαιρετικά απαιτητικά, τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά.

Επιμέλεια Απαντήσεων: Δήμητρα Γκούμπλια

Αναστάσιος Ζαρκάδης

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΠΑΛ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ